

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯР ЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 5 (600)   Субота, 16 лютага 1985 года   Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень   Цана 2 кап.

24-га лютага — дзень выбараў у Вярхоўны Савет БССР і мясцовыя Саветы

ПРЫ АДНАДУШНАЙ ПАДТРЫМЦЫ

Сустрэча з кандыдатам у дэпутаты

Сёмага лютага ў актавай зале ўніверсітэта сабраліся вучоныя, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты ГДУ, прадстаўнікі Гомельскага аўтарэмзавада. Тут адбылася сустрэча выбарчыкаў з кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР па Гомельскай — Тэльманаўскай выбарчай акрузе № 304 міністрам прамысловага будаўніцтва БССР Іванам Міхайлавічам Мазалікам.

Сустрэчу адкрыў і вёў сакратар парткома ўніверсітэта М. І. Старавойтаў.

На трыбуне — довераная асоба кандыдата ў дэпутаты, упраўляючы будтрэстам № 14 г. Гомеля А. Я. Піскоўскі. Ён расказаў выбарчыкам пра жыццёвы і працоўны шлях кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР, міністра прамысловага будаўніцтва БССР І. М. Мазаліка, адзначыў, якіх поспехаў дасягнула ўзначальваемая ім галіна народнай гаспадаркі і над якімі праблемамі яна працуе цяпер.

А. Я. Піскоўскі гаварыў таксама аб рабоце будтрэста № 14 — аднаго з падраздзяленняў Мінпрамбуда рэспублікі. У заключэнне свайго выступлення ён заклікаў выбарчыкаў у дзень выбараў аднадушна прагаласаваць за дастойнага кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР па Гомельскай — Тэльманаўскай выбарчай акрузе № 304 І. М. Мазаліку.

Усхваляваным было выступленне намесніка дэкана гісторыка-філалагічнага факультэта У. П. Каваленкі. Ён сказаў, што І. М. Мазаліка — ураджэнец Капыльшчыны, якая ганарыцца многімі выдатнымі партыйнымі і савецкімі дзеячамі, пісьменнікамі і паэтамі. Верным сынам свайго народа, Камуністычнай партыі з'яўляецца і І. М. Мазаліка. Прамоўца заклікаў выбарчыкаў аднадушна аддаць за яго свае галасы ў вышэйшы орган Савецкай улады Беларускай ССР.

Ад калектыву Гомельскага аўтарэмзавада гэта прапанова падтрымаў слесар цэха № 2 А. М. Ароўаў. Ён гаварыў аб тым, што ў гонар выбараў у Вярхоўны Савет БССР і мясцовыя Саветы народных дэпутатаў калектыв завада пера-

гледзеў свае магчымасці і вырашыў за кошт інтэнсіфікацыі вытворчасці выканаць план двух месяцаў да 24-га лютага пры высokaй якасці работы.

Аб шырокамаштабнай дзейнасці Мінпрамбуда, якое ўзначальвае кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР І. М. Мазаліка, гаварыў у сваім выступленні сакратар партбюро эканамічнага факультэта Б. І. Врублеўскі. Адзначаючы вялікі дасягненні гэтага міністэрства, ён указаў і на праблемы, якія патрабуюць увагі і вырашэння. Выказана пажаданне, каб І. М. Мазаліка асабіста ўзяў пад свой кантроль будаўніцтва новага вучэбнага корпусу ГДУ з мэтай увяду яго ў эксплуатацыю ва ўстаноўлены тэрмін і пры магчымасці і дэтармінава.

Выступае слесар цэха № 1 аўтарэмзавада А. В. Арлоў. Ён гаворыць:

— Сустрэкаючыся з кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета рэспублікі таварышам Мазалікам Іванам Міхайлавічам, я перакананы, што 24-га лютага мы ўсе як адзін прыдем на выбарчы ўчастак і аднадушна аддадзем свае галасы за лепшых прадстаўнікоў нашага народа, за кандыдатаў непарушнага блоку камуністаў і беспартыйных. Гэта і будзе паказчыкам непадзельнага давер'я да партыі, яе Цэнтральнага Камітэта, давер'я да тых, каго мы выбіраем у састаў вышэйшага органа ўлады нашай рэспублікі.

На сустрэчы выступіў кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР І. М. Мазаліка. Ён шчыра падзякаваў за аказанае высокае давер'е і запэўніў, што ўсёй сваёй дзейнасцю пастараецца апраўдаць яго.

На сустрэчы выбарчыкаў прынята адпаведная пастанова. Наказам кандыдату ў дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР І. М. Мазаліку стала просьба аб аказанні дапамогі Гомельскаму дзяржуніверсітэту ў хутэйшым будаўніцтве новага вучэбна-лабараторнага корпусу.

У сустрэчы выбарчыкаў з кандыдатам у дэпутаты ў Вярхоўны Савет БССР І. М. Мазалікам прынята ўдзел сакратар Цэнтральнага РК КПБ г. Гомеля В. І. Чэпелаў.

ПЕРАМОЖДА КОНКУРСУ

На працягу некалькіх гадоў упраўленне лясной гаспадаркі аблвыканкома, абласная журналістычная арганізацыя, рэдакцыя газеты «Гомельская праўда», абласныя саветы таварыстваў

аховы прыроды, паляўнічых і рыбалоўцаў праводзяць конкурсы аб'яднаных, раённых і шматтыражных газет на лепшае асветленне пытанняў прыродаахоўнай тэматыкі. Па выніках конкурсу 1984 года па групе шматтыражных газет пераможцай прызнана шматтыражка нашага ўніверсітэта. Ёй прысуджана грашовая прэмія. Пераможцай конкурсу наша газета прызнана ў другі раз.

ДЗЯРЖАЎНУЮ ПРЭМІЮ ССР— У ФОНД МІРУ

Як паведамылася ў цэнтральным друку, 4-га лютага ў Маскве вялікай групе аўтараў буйных адкрыццяў і даследаванняў былі ўручаны Дыпламы і ганаровыя знакі лаўрэатаў Дзяржаўнай прэміі СССР 1984 года ў галіне навукі і тэхнікі.

Новы атрад лаўрэатаў дэбiла павіншаваў выступіўшы на ўрачыстай цэрэмоніі намеснік старшыні Камітэта па Ленінскіх і Дзяржаўных прэміях СССР у галіне навукі і тэхнікі пры Савецкім Міністраў СССР, міністр вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР

В. П. Ялюцін. Адзначаныя работы, спэцаў ён, знаходзяцца на прызнанні краі айчынай і сусветнай навуцы і тэхнікі і несумненна акажучь вялікае ўздзеянне на іх развіццё.

Лаўрэаты выказалі сардэчную ўдзячнасць Цэнтральнаму Камітэту КПСС, Савецкаму ўраду за высокую ацэнку іх працы. Яны запэўнілі, што і ў далейшым будуць аддаваць усе сілы і ведаў для дабрабыту Радзімы.

Дыплом і ганаровы знак лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР 1984 года быў ўручаны і рэктару нашага ўніверсітэта акадэміку АН БССР Барысу Васільевічу Бокуццю — аднаму з аўтараў цыкла работ «Высока-эфектыўнае нелінейнае пераўтварэнне частаты ў крышталях і стварэнне перабудоўваемых крышч качэртнага аptyчнага выпраменьвання».

Атрыманую Дзяржаўную прэмію СССР Б. В. Бокуццю, як і іншыя лаўрэаты, пералічыў у Савецкі Фонд міру. У гутарцы з адказным сакратаром Гомельскага абласнога аддзялення Савецкага Фонду міру С. М. Лісам Барыс Васільевіч сказаў: «Я прыняў такое рашэнне ў імя міру і шчаслівае жыццё працы, у гонар вялікага гістарычнага свята — 40-годдзя Перамогі, якая дасталася нашаму народу дарагой цаной».

Мазаліка Іван Міхайлавіч
МІНІСТР
ПРАМЫСЛОВАГА БУДАЎНІЦТВА БССР —
КАНДЫДАТ У ДЭПУТАТЫ
ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР
ПА ГОМЕЛЬСКА-ТЭЛ'МАНАЎСКАЙ
ВЫБАРЧАЙ АКРУЗЕ № 304

Іван Міхайлавіч Мазаліка нарадзіўся ў 1931 годзе ў вёсцы Яўсеевічы Капыльскага раёна Мінскай вобласці. Беларус. Член КПСС з 1957 года.

Пасля заканчэння Мінскага аўтамабільнага тэхнікума ў 1951 годзе І. М. Мазаліка працаваў майстрам, прарабам, начальнікам участка, намеснікам галоўнага будаўніка, начальнікам канструктарскага аддзела, галоўным інжынерам, начальнікам упраўлення № 148 домабудаўнічага камбіната № 1 г. Мінска. Адначасова вучыўся ў Беларускам політэхнічным інстытуце, які закончыў у 1959 годзе.

У 1964 годзе І. М. Мазаліка выбіраецца сакратаром партыйнага камітэта, а ў 1965 годзе назначанаца начальнікам домабудаўнічага камбіната № 1, затым — кіраўніком трэста кварталнай забудовы г. Мінска. У 1969 годзе яго назначаюць намеснікам міністра прамысловага будаўніцтва БССР — начальнікам вытворчага будаўніча-мантажнага камбіната «Мінскабуд», а ў 1974 годзе — першым намеснікам міністра будаўніцтва і эксплуатацыі аўтамабільнага дарог БССР.

З 1979 года І. М. Мазаліка — міністр прамысловага будаўніцтва Беларускай ССР.

І. М. Мазаліка — член ЦК КП Беларусі, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР.

Узнагароджан ордэнамі Застрычціндай Рэвалюцыі, Працоўнага Чырвонага Сцяга, «Знак Папаны», медалём.

Іван Міхайлавіч Мазаліка — дастойны кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР.

НА ЗДЫМКУ: І. М. Мазаліка выступае перад выбарчыкамі ў час сустрэчы з імі ў нашым ўніверсітэце.
Фота У. Чысціка.

ВЫНІКІ ЗІМОВАЙ СЕСІІ

Закончылася палавіна навучальнага года. Пачаўся другі вучэбны семестр. І, думаецца, нашым чытачам цікава ведаць вынікі паспяховаці студэнтаў за зімовую экзаменацыйную сесію. На гісторыка-філалагічным фа-

культэце яна складала 92,9% (летась — 86,4%), матэматычным — 84,7% (84,8%), акадэмічным — 81,8% (81,7%), фізічным — 88,7% (88,9%), біялагічным — 94,8% (92,5%), геаграфічным — 88,1% (86,1%), на фа-

культэце фізыхавання — 88,0% (82,0%). З прыведзеных даных бачна, на якіх факультэтах дасягнулі павышэння паспяховаці, а на якіх — дапусцілі яе спад. У цэлым жа па ўніверсітэту сёлета, як і ў мінулы годзе, сярэдняя паспяховасць студэнтаў па выніках зімовай экзаменацыйнай сесіі складала 90%.

ВЕРНАСЦЬ АБАВЯЗКУ І ЛЮБВІ

Мінаюць гады і дзесяцігоддзі, але не сціраецца ў нашай народнай подзвіг дашчы сыноў Айчыны, што сваім жыццём уратавалі будучыню нашай планеты, не дазволілі злым сілам спраўляць баль перамогі. Перамагло добро ў імя справядлівасці, у імя жыцця. Сярод тых, хто мужана змагуўся з лютымі ворагам і загінуў у гэтай барацьбе, — і намы землякі, таленавітыя паэты Мікола Сурначоў, Леанід Гаўрылаў і Алесь Жаўрук.

Маладыя воіны-паэты пранеслі ў сваіх сэрцах да апошняга імгнення святую любоў да Радзімы, высокую вернасць абавязку. Іх палыхнымі радкі влікалі на свяшчэнную барацьбу з ворагам і ўслаўлялі адданасць роднай зямлі, славілі дружбу і франтавое братэрства людзей — прадстаўнікоў розных народаў нашай неабязнай краіны, гораца ашпалілі пачудліва каханымі моладзі, яе рамантычнымі марамі і інтэрнацыянальную салідарнасць з

перадавымі людзьмі самых далёкіх народаў планеты. Пра ўсё гэта гавораць іх вершы, некаторыя з якіх прапаганду ўвазе чытачоў. Хутка ва ўніверсітэце адбудзецца літаратурны вечар, прысвечаны жыццю і творчасці паэтаў — нашых землякоў. Запрашаем прыняць у ёй удзел і вас, наважаныя чытачы. В. ЯРАЦ, дацэнт кафедры Беларускай літаратуры, член Саюза пісьменнікаў СССР.

Мікола СУРНАЧОЎ.

Не адразу прышоў Мікола Сурначоў у паэзію, хоць пісаць вершы пачаў яшчэ ў час вучобы ў Гомельскім сельгас-тэхнікуме. Не спынаўся аддаваць іх у друк: вельмі патрабавальны быў у адносінах да сябе. Ён прапрацаваў яшчэ аграпомам на роднай Рагачоўшчыне і тут працягваў пісаць вершы. Потым — райная газета «Камунар», вучоба ў Гомельскім педвучылішчы. Маладога літаратара заўважылі ў рэспубліцы, ён працуе ў «Чырвонай змене», «Звяздзе».

На жаль, не так многа даваенных вершаў паэта мы маем. Але і тое, што ёсць, дазваляе сцвярджаць, што ўжо ў той час Мікола Сурначоў заявіў аб сабе, як здольны паэт. І ўсё ж як сталы, са сваім голасам паэт, Мікола Сурначоў сфарміраваўся на цяжкіх ваенных дарогах. Тут нарадзіліся пранікнёныя радкі яго вершаў. У іх пяшчотная любоў да Радзімы змяняецца ўсесаглынальнай нявысцою да тых, хто нёс смерць на яе паклёкі.

Першы невялікі зборнік Міколы Сурначова «На сурмах баравых», сабраны і складзены яго сябрамі, выйшаў у свет праз год пасля гібелі паэта. Потым з'явіўся зборнік «Барвовая зара». У 1971 годзе ў Маскве, у выдавецтве «Молодая гвардыя» выйшла ў перакладзе на рускую мову кніжка М. Сурначова «Адня любоў». А сам паэт пасмяротна ўдасгоены літаратурнай прэмія ЦК ВЛКСМ імя Мікалая Астроўскага.

СТАЦЬ НАД ПОПЕЛАМ ХАЦІНЫ...

Стаць над попелам хаціны,
Пілотку зняўшы з галавы.
Сяло ў жалезнай павуціне,
А ў сінім небе журавы.
А ў сэрцы?
Хіба ў сэрца глянеш,
Як у крыніцу ля сцяла?
Маўчаць, студзішыся,
сяляне:

Дзе вёска некалі была,
Дым расцілаецца атруты,
Агонь грызе галлё ракіт...
А сэрца?
Сэрца ў гневе лютым!
А ў сінім небе?
Ястрабкі.

У СТОПТАНЫМ ЖЫЦЦЕ

Ніколі не ехаць
Хлэпчу маладому
Да блзкага гаю,
Да роднага дому.
Над ім асыпаюцца

Случыцца краскі,
Абмалены колас
Схіліўся да каскі.
Ляжыць ён, як вціпяць,
У стоптаным жыцце.
Малі спаткаецца,
Ёй не кажыце...

Леанід ГАЎРЫЛАЎ.

ВОСЕНЬСКІ ВЕЦЕР

Над бярозамі вецер асіпла
крычаў
І ад ранку да ночы скуголюў.
Як адвергнуты вобраз,
шумаў ён прычал
І спагады пятаўся ў голля.
Ды такім мелодзічным
шурпатым каму ж
Спадабаешся, восенскі
вецер?
Выгчы лепей разгульную
песень кайму
І па сваёму бадзійся па свеце.
Кожны дзень слезы песень
сваіх выльвай,
І паі імі прагнасць адплывай.
Ад таго ўсё адно не баліць
галава,
Смех жыве і табою пракляты.
Шчогра прыгаршчы званкага
сміху сыну
Я ў кляновага досвітку сьня,
Паднімі яго тэмай,
спявай пра вясну,
Падарунам бярозам нясі.

Ц І Ш Ы Н Я

Цішыня над полем і над
лесам,
І на хаты пала цішыня.
Сінім небам — месчык
балесы,
Сінім небам — грае вышыня.
І плыве, як грэчні пах
мядовы,
І плыве, як васільковы пах,
Ціхі смугат зеленагаловы
Аб вачах любімых, аб губах.
Наш рубеж акованы гранітам
І напат, як тонкая струна.
Ды спрабуў струну тую
крані ты —
Адзавецца грукам перуна.
А пакуль спакойны зараніцы,
Піючы расу палеткі на зары,
Сцерагуць свяшчэнную
граніцу
Усе таварышы, усе мае
сябры!
Вось таму над лугам,
над садамі
І на воды пала цішыня.
І дарог мядзянымі слядамі
Пабрыва няйма даўжыня.

Яшчэ пры жыцці паэта Алеся Жаўрука (сапраўднае прозвішча Сінцічкія) былі выдадзены кнігі яго вершаў «Ручаіны»,

Успамінае паэт Аляксей Зарыцкі:

— З Алесем Жаўруком мне давялося пазнаёміцца яшчэ ў дзяцінстве. Было гэта ў маленькім прыдняпроўскім гарадку Рагачове. Помню, імчыўся я па Цыммерманаўскай, галоўнай вуліцы Рагачова, на адным каньку. Канёк прывязан да чаравіка яравачкай. А насустрэч імчыцца нейкі незнаёмы хлопчык. Ён едзе на двух «снягурках», я зайздросчу, бо ўмею ездзіць толькі на адным каньку. Спыняюся. Потым ляцім наперагонкі. Падаем разам, смеючыся, у снег. Так і пазнаёміліся.
У наступным годзе нам давялося разам вучыцца, і мы сустрэліся, як старыя знаёмыя. Мы сядзелі на адной парце.

Алесь ЖАЎРУК.

РАГАЧОЎСКІ СПЫТАК

Засталося пакланіцца клёнам
Ды ўскінуць куртку
на плячо.
Не сумуй па гасцю,
мой зялёны,
мой птушынны горад Рагачоў.
Кіраўск. Стынь. Каральскія
бярозы.
Кліча новых сцяжак хараставо.
Што паробіш з неспакойным
лесам,
Салаў'іным цяжкім
рамяством?!
Ціхім ранкам пад напевам
лёгкім

Над вадою шэпчуцца сады.
Ціхім ранкам у праспяць
далёкі
Я прыду, задумны і малады.
Між сланечнікаў пра
палсадамі
Пракладу шырокі росы след.
Лодачкі, зайдлы галубяты
І вясёлы на зямлі паэт.
І аднойчы вечарам лагодным
У гасцяў у далёкіх землякоў,
Раскажу я з гонарам
пра родны
Свой зялёны горад Рагачоў.

ДНЯПРО ВЫХОДЗІЦЬ З БЕРАГОЎ

(КАНЦОЎКА)

Глядзі, сабраўшы ў хвалі
спрытна
Ваду затопленых сцягоў,
Кіпучы, бурны, неясны,
Дняпро выходзіць з берагоў.
Які прастор! Які на дзіва
Прыгожы дзень! Пудоўны
край!
Дык узнімай жа лядзідзіны,
Крылатыя парус лебядзіны,
Хай б'юцца хвалі ў борт

бясконца! —
Мы пераможам волю стром.
Насустрэч маладому сонцу
Свой лёгкі човен павядзем,
І песняй простаю і шчырай
Уславім дружбы светлы
плях,
Сцягоў нямеркнучую
чырвань,
Зямлю і пачкі ў садах.

Успамінае паэт Кастусь Кірэенка:

— Тры гады студэнтамі мы жылі з Гаўрылавым у Гомельскім педвучылішчы ў адным пакойчыку, дзялілі студэнцкія радасці і няўдачы. За адным сталом здавалі дзяржаўныя экзамены, амаль разам адыходзілі ў Армію.

...Існуе сумнае ўсведамленне, што друг загінуў, і разам з тым не верыцца, што яго няма, здаецца, што вось ён прыдзе, вернецца... Чуецца яго голас, быццам тут у гэтую хвіліну чытае ён спакойна і ўпэўнена:

Наш рубеж акованы гранітам
І напат, як тонкая струна,
Ды спрабуў струну тую
крані ты —

Адзавецца грукам перуна.

Ваўчыца яго ўдумлівы твар,
крыху нахмураныя бровы, і ў
вачах, які заўсёды, — яснасць
і ўпартасць.

Ён любіў усякую працу —
ці прачытаць лекцыю для шко-
льнікаў, ці паіць на суботнік
па азеляненню горада, ці да-
памагаць калгасу арганізаваць
бібліятэку. У літаратурным гурт-
ку, які некаторы час працаваў
у Гомелі пры бібліятэцы
імя Герцэна, ён таксама быў
першым ініцыятарам. І не дзі-
ва, што потым у Арміі ён стаў
любімым сябрам байцоў, а яго
вершы, прасякнутыя ўпэўне-
насцю маладосці, карысталіся
немалым поспехам.

